

A 2008-BAN KÉSZÜLT MAGYARY TERV FELÜLVIZSGÁLATA ÉS ÚJ CÉLKITŰZÉSEK MEGFOGALMAZÁSA

I. Mikovinyi Sámuel vizek és zöldfelületek program

I/1. Tata az élő vizek városa program

Gerecse-Tata Natúrpark, világörökséggé nyilvánítás

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött cél:

- Gerecse-Tata Natúrpark létrehozásának terve (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 6. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

2013. január 9-én ünnepélyesen aláírták a Gerecse Natúrpark alapdokumentumának számító együttműködési megállapodást Bajót-Pélföldszentkereszten. A Natúrpark címet és oklevelet 2013. február 1-én Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr Tatán adta át. A Gerecse Natúrpark létesítésének alapvető célja, hogy a Gerecse hegység és az ahhoz csatlakozó peremterületek (Duna-völgy, Által-ér völgye, kisalföldi löszvidék, Keleti-Gerecse) vonatkozásában elősegítse a fenntartható és értékőrző tájhasználati formákat, egységes arculatot és marketing támogatást teremtsen a tájra jellemző helyi termékekhez és szolgáltatásokhoz, valamint a környezeti nevelés, oktatás eszközeivel is hozzájáruljon a természeti és kulturális értékek, hagyományok megőrzéséhez. A Gerecse Natúrpark is segíteni hivatott a zöldszturizmus különböző formáit és a hazai natúrpark mozgalom ügyét is.

A 2008-as Magyary-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Világörökséggé nyilvánítás programja (A táblázat 7-11. sora)

A világörökségi cím pályázata nem valósult meg, de létrejött a Tata Települési Értéktár, illetve Települési Értéktár Bizottság, ami a – természeti értékeket is magában foglaló – értékgyűjtés helyi szintje.

Aktuális céljaink:

- **A Gerecse-Tata Natúrpark révén a zöldszturizmus fejlesztése.**
- **Világörökséggé nyilvánítás érdekében pályázatot készítünk.**
- **Létrehozzuk a zöld értéktárat a települési értéktár mintájára.**

Által-ér, Öreg-tó

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Öreg-tó rehabilitációja (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 12. sora)
- Által-ér vízgyűjtő rendszerének rehabilitációja (A táblázat 13. sora)
- Öreg-tó üdülési célú hasznosításának fejlesztési terve (A táblázat 14. sora)
- Öreg-tó üdülési célú hasznosításának megvalósítása (A táblázat 15. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság és Tata Város Önkormányzatának összefogásában az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében több, mint 1 milliárd 370 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációjára. Az Által-ér és mellék vízfolyások vízszállító képességének helyreállítása, a vízkormányzó műtárgyak rekonstrukciója jó hatással van az árvízi biztonságra, valamint hozzájárul a vízminőség javulásához, a szűkös vízkészletekkel való takarékos gazdálkodáshoz. Az Által-ér a terület fő vízlevezetője, befogadja a társulati, önkormányzati árkoknak, vízlevezető rendszereknek, így az eredeti vízszállítás visszaálltával a csapadék vizek levezetésében jelentős javulás állt be. A rekonstrukció eredményeként az árvízi előntések mérséklődtek, a belterületeken esztétikus, rendezett vízpartok szolgálgják a lakosság kikapcsolódását. A projekt révén a hazai és nemzetközi turizmus az egyik legpatinásabb régióbeli célterületét kapta vissza. A beruházás 2012. évben készült el.

Szintén az Által-ér és vízgyűjtője természetes állapotának visszaállítását szolgálja az ÉDV Zrt. „Szennyvíztisztító rekonstrukció Tata, Tatabánya” tárgyú projektjének megvalósítása, a nitrogént és foszfort eltávolító, fokozat nélkül épült tatai szennyvíztelep fejlesztése. A 27 ezer ember szennyvizének tisztítását végző tatai szennyvíztisztító telep fejlesztési munkálatai 2011 novemberében indultak el. A több mint 1 milliárd forintos beruházás keretében, az elmúlt másfél évben régi és elavult technológiával rendelkező műtárgyak lebontása illetve felújítása mellett megépült egy 6600 m³ térfogatú biológiai levegőztető ikermedence is. Az Északdunántúli Vízmű Zrt. tatai és tatabányai szennyvíztisztító telepeinek fejlesztését követően évente mintegy 17,5 tonnával kevesebb foszfor és 5,5 tonnával kevesebb nitrát kerül az Által-éren keresztül a tatai Öreg-tóba, majd a Dunába. A fejlesztés a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében nyert támogatást. A fejlesztés teljes költsége 1 milliárd 307 049 millió forint, amelyből az Európai Unió és a Magyar Állam 1 milliárd 110 991 millió forint támogatást nyújtott. A tisztított szennyvíz minősége a vonatkozó előírásoknak minden tekintetben megfelel. A szennyvíztisztítás során keletkezett szennyvíziszap víztelenítés után hasznosításra kerül.

Az Öreg-tó vízminőségének monitorozását önkormányzatunk minden évben elvégzi. A mért értékek azt mutatják, hogy a víz minősége lehetővé teszi a fürdözést. Ezen felül minden évben elkülönítünk a költségvetésben forrásokat a nyilvános zuhanyozók és illemhelyek karbantartására, felújítására.

Aktuális céljaink:

- **Az Öreg-tó és az Által ér rehabilitációja II. ütem. Az eutrofizálódott vízfelületek megújítása természetes és mesterséges kotrási módszerekkel. A kitermelt mederiszap elhelyezésének a támogatása. Az Öreg-tó rehabilitációjának vizsgálata több évtizedes múltra tekint vissza. A tó természetszerű állapotának visszaállítása már régóta várat magára. Az Által-ér és az Öreg-tó rehabilitációja címen az elmúlt években közel 1,4 milliárd forintot költött el a gesztor Észak-dunántúli Vízügyi Felügyelőség egy európai uniós projekt keretében. A projekt inkább az Öreg-tó felvízi és alvízi vízfolyásaira koncentrált, ezeknek a vízfolyásoknak a mederszelvényeit állították helyre, kotorták ki, illetve a vízszint szabályozó műtárgyakat újították fel. Az Öreg-tó vonatkozásában egy természetes vizes élőhelyet, valamint 2 km természetes parti fűvényt alakítottak ki. Az aktuális feladat a tó kotrása, az Öreg-tó rehabilitáció II. ütemének megvalósítása. Az előzetes felmérések alapján kb. 800 000 m³ iszap eltávolítását kell elvégezni a tóból. Az iszap eltávolítása nagyban elősegítené a vízminőség javulását, amely a turisztika számára is vonzóvá tehetné a tavat, elősegítve a fürdözést.**
- **Mint ahogy az látható, az önkormányzat folyamatosan törekszik a vízminőség ellenőrzésével, és a környezet karbantartásával kecsegtető üdülési célponttá tenni az Öreg-tavat. Egy komplex beavatkozással kialakítható lenne az idegenforgalmat fellendítő turista célpont, amelyhez elkészítjük az Öreg-tó**

üdülési célú hasznosításának a fejlesztési tervét, és kormányzati, valamint európai uniós források bevonásával megkezdjük annak a megvalósítását.

Fürdők

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Fényes fürdő fejlesztési koncepció terve – tervpályázat (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 16. sora)
- Fényes fürdő fejlesztése – wellness központ, fürdő fejlesztés, szálloda, camping stb. (A táblázat 17. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

„Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése a tatai Fényes fürdő területén” megnevezésű, KDOP-2. 1. 1/B-12-2012-0046 kódszámú, 184 millió 718 ezer forint összegű, 100 %-os támogatású pályázat keretében valósul meg a Fényes források területén egy ökoturisztikai fejlesztés, amely során létrejön egy tanösvény, látogató központ és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások.

A tanösvény két szakaszból áll. Az 1. szakaszon a látogatók túravezető nélkül is közlekedhetnek. A tanösvény 2. szakasza a természetvédelmi területen vezet körbe a turistákat, mely csak túravezetővel látogatható. A fokozottan védett természetvédelmi területen két bejárat található, egy a tanösvény 2. szakaszának elején, egy pedig a végén. Ezen a szakaszon a látogatók felmehetnek a lombkorona szintig, ahol magasról is képet kapnak az élővilágról.

A meglévő kemping épület felújításával alakítjuk ki a látogató központot, ami a következő helyiségekből áll: információs pult és egyben „Zöld“ bolt, kiállító tér, foglalkoztató és mozi terem, kutató és könyvtárszoba, terasz, mely nyáron foglalkoztató is lehet, szelektív hulladék tároló a bejárat kapuval egybeépítve, mosdó csoport.

Az épület elé kerül a feltörő karsztvíz bemutatása: a „torony” a víznyomás magasságát szimbolizálja, melyben gombnyomásra 14 méter magasságig feltör a víz, majd gombnyomásra eltűnik.

Annak érdekében, hogy a Fényes-fürdő minél inkább meg tudjon felelni a növekvő, elvárásoknak, illetve a strandot üzemeltető kft. minél inkább ki tudja elégíteni a fürdőzők igényeit, folyamatos fejlesztéseket hajt végre önkormányzatunk. Ezen fejlesztés keretében 2013-ban egy családi csúszdát vásárolt az önkormányzat nettó 8 millió 643 ezer forint értékben, melyet a tatai Fényes-fürdő amorf medencéjénél helyeztünk el. 2014-ben önkormányzatunk összesen nettó 53 millió 500 ezer forint értékben felújította, illetőleg korszerűsítette a medencéket, illetve az azokhoz tartozó kiszolgáló műveket. További 12 millió forint értékben került sor a fürdő területén található szálláshelyek egy részének felújítására, komfortosabbá tételére. A fürdő fejlesztésére 2015-ben évben is elkülönítettünk egy nagyobb összeget, amely lehetővé teszi a már megkezdett felújítás folytatását.

Aktuális céljaink:

- **Nyári napközis tábor létrehozása a Fényes Fürdő területén.** A tábor létrehozása egy, az önkormányzat tulajdonában lévő épület felújításával, valamint eszközbeszerzéssel valósulna meg. A projekt célja a munkahellyel rendelkező kisgyermekes szülők számára lehetőség biztosítása a gyermekeik nyári elhelyezésére. A táborban általános iskoláskorú gyerekek vennének részt a Tatai Kistérségi Többcélú Társulás tagtelepüléseiről, némi ellenszolgáltatásért cserébe, amivel biztosítható lenne a folyamatos karbantartás, és állagmegóvás.
- **A Fényes fürdő területének fejlesztési koncepciója.**
 1. Az élővizek rehabilitációja, a forrásvizek elvezetése (a természetes törendszert és az azokat összekötő árokrendszer rehabilitációja iszapkotrással, partvédő művek kialakításával valósulhatna meg, szükséges még a forrástavak forráskürtőinek kitisztítása is).

2. Az ún. **Katonai-tó** mesterséges betonburkolatának elbontása és a mederfenéken lévő agyagpaplan eltávolítása, a tó természetes állapotának visszaállítása, növények telepítése, a part fövényesítése.
3. A közműhálózat kiépítése, korszerűsítése, felújítás, új nyomvonalhálózat kialakítása, a meglévő csőhidak helyett meder alatti keresztezési módok kiépítése. Új alternatív energiaellátási módok megkeresése, kiépítése pl: vízi turbina az elfolyó forrásvizekre telepítve.
4. A HVDSZ üdülőkomplexum teljes körű felújítása természetbarát, természetjáró diákegyesületek diáktáborainak lebonyolítását elősegítendő.
5. **Fényes élménypark kialakítása** a szauna medence rekonstrukciójával. (Ugyanakkor **NEM** javasoljuk, hogy wellness fürdőt alakítsunk ki a Fényes területén, mivel az eddigi tapasztalatok a wellness fürdők nem gazdaságos üzemeltetését mutatják, nyereséget termelni sajnos nem fog tudni, kivéve, ha a luxus szférába pozicionálja a szolgáltatásait, ugyanakkor éppen a kitűzött közösségi cél megy veszendőbe.) A sportolási lehetőségek mellett a szórakozási lehetőségeket is bővíteni lehetne vízi élménypark kiépítésével. Az élménypark részét képezné egy új szauna medence kiépítése a hozzá kapcsolódó gépészet, burkolat kialakításával. A mellette lévő füves területen padlószintbe elhelyezett, fúvókákból feltörő vízzel gyerekek által szabályozható nyomású vízi alagúrendszer is létesülhetne.

Az élő vizek bemutatása

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- A vizek jelenléte Tatán program (szökőkutak, vízfjátékok, csobogók, stb.) tanulmányterve (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 24. sora)
- Vízrel foglalkozó művészek alkotótáborra évente – Vízszobrászati Szimpozion (A táblázat 25. sora)
- Árendás patak rehabilitációja, visszatájosítása (A táblázat 26. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

2014-ben elkészült az Angol-parkban a Kiskastély mellett található szökőkút áthelyezésének a terve, amely szerint a szökőkút, mint térformáló eszköz vagy a Piarista rendház előtti, megújítás előtt álló térre, vagy a Hősök terére kerülne. Ugyancsak 2014-ben készült el a Kastély téren az ÉDV Zrt. gondozásában az Öreg-tó vízhozamát megjelenítő szökőkút, amely a nagyközönség számára egyedülálló látványelemet nyújt.

Az Árendás patak mederrekonstrukciójának első üteme 150 méteren elkészült. Minden évben munkálatok folynak a patak rehabilitálására, amelyet a továbbiakban is folytatni kívánunk.

A 2008-as Magyary-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Tatai Élő Vizek Múzeumának helykijelölési tervpályázata, ötlettervek (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 18. sora)
- Halászáti Múzeum az Élő Vizek Múzeuma részeként tervpályázat, ötlettervek (A táblázat 19. sora)
- Az Élő Vizek Múzeumának megvalósítása – épület, kiállítás és szabadtéri helyszínek (A táblázat 20. sora)
- A vízrendszer egyes elemei bemutatóhelyként folyamatos fejlesztésben (A táblázat 21. sora)

- A malmok vízrendszerének rehabilitációs tervei (Malommúzeum ld. Jenő malomnál) (A táblázat 22. sora)
- A rehabilitáció végrehajtása (a malmok rekonstrukciójával párhuzamosan) (A táblázat 23. sora)

Aktuális céljaink:

- **A visszatérő források és az emelkedő karsztvízszint okozta vízvezetési problémák komplex megoldása Tatán, a megjelenő víz elvezetése és turisztikai, energetikai hasznosítása geotermális energiára épülő fűtőmű létrehozásával.** Tata területén több mint 50 langyos, illetve hideg vizű forrást tartottak nyilván a múlt század utolsó negyedében. Az önkormányzat lehetőségei szerint minden töle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a források visszatérte a legkevésbé legyen zavaró a tataiak részére. Időnként bizony előfordul, hogy belvíz jelenik meg, vagy a források nem a régi forráskürtőben törnek fel újra. Mivel langyos vizű, több helyen nagyobb vízhozamú forrásokról van szó, méltán merül fel a hasznosítás lehetősége: a városban decentralizáltan, több helyen geotermális energiára épülő fűtési rendszerek kialakítása a közintézményeink fűtésére, továbbá a források felszínen történő elvezetése a víz erejének a bemutatásával, a régi malmok és malomkerekek bevonásával.
- **A karsztforrások felfakadásából adódó talajvízszint változások miatt szükségessé váló és azzal együtt felértékelődő kertészeti, közterületi beavatkozások a lakótelepeken.** Tata közigazgatási területén belül számos tó, patak, vízfolyás található. Tatabányán a szénkitermelés érdekében rendkívül intenzív vízkiemelés folyt, amelynek hatására a karsztvízszint +135 m-es szintről +90 m alá süllyedt. A nagymérvű vízkitermelés - pl. 1983-ban 100 m³/perc – következtében a tatai források eltűntek, azonban vízszintjük a bányabezárások után, az utóbbi években lassú emelkedésnek indult. Tata területén több mint 50 langyos, illetve hideg vizű forrást tartottak nyilván a 19. század utolsó negyedében. A források felfakadásából adódó talajvízszint változások miatt alapvető kertészeti, közterületi beavatkozások válnak szükségessé a Május 1. út – Komáromi út – Oroszlányi út – Új út által határolt területen. A projekt során értéknövelő felújítás valósul meg a játszótereken, valamint a zöldfelületeken. A projekt során a már feltört források vizét külön gyűjtőcsatornáknak vezetjük el a vizeiket befogadó csatornáig. hogy ne az alulméretezett csapadékvíz elvezető csatornákat terheljük.
- **A Tatai malmok újbóli beindítása egészségvédő programként is, bioélelmiszerek őrlésével, tatai specialitások felélesztésével.**
- **Mini vízerőmű a Tatai Vecserei zsilipre (szemléletformálási céllal is).** A tatai források egyre növekvő vízhozama lehetőséget biztosítana arra, hogy az Öreg-tó vízzáró gátján található, nemrég felújított Vecserei-zsilip mögé egy kisvízi erőművet létesítsünk. Az erőmű a magasabban fekvő Öreg-tó vízenergiáját hasznosítaná áramtermelésre. A beruházás jól mutatná, hogy a víz energiája mire képes, mennyi energiát tud előállítani. A beruházással kapcsolatosan egy tájékoztató táblát is felállítanánk.
- Tata teljes belterületének 20%-a zárt csapadécsatornával rendelkezik. Megfigyelhető a csapadék napi mennyiségének növekedése és egyre gyakoribbak a magas csapadékmennyiséggel járó esőzések. Ha ez a tendencia folytatódik, az igen kedvezőtlen lesz az árvízvédelem szempontjából. Bizonyos csatornaszakaszok ehhez a csapadékmennyiséghez már alulméretezettek. **A felszíni vízvezető rendszer bővítésének, felújításának megvalósíthatósági**

tanulmányterve elkészült a város teljes belterületére, vízgyűjtő és részvízgyűjtő területeként. A megvalósítás ütemezetten történhet, figyelemmel az előntéssel leginkább veszélyeztetett területekre és a biztosítható pénzügyi forrásokra. A kiviteli tervekben a csatornák méretezését már a csapadék intenzitás növekedésének figyelembe vételével végeztetjük. Az esetleges árvizek biztonságos levezetése érdekében meg kell vizsgálni az önkormányzat kezelésében lévő alvízi medrek vízelveztető képességét és meghatározni a szükséges beavatkozásokat. A gyakori előntések miatt a legkritikusabb állapotban lévő vízfolyások felújítását meg kell kezdeni – elsősorban az Újhegyi úti és a Kosréti vízfolyás kiváltásával. A térségi, városrészi csapadékvíz elvezetés megoldásához ismét napirendre kell venni a Fáklya utcai főgyűjtő megépítését, valamint a Vértesszőlősi utcai és Deák Ferenc utcai csapadékcsatorna tó felé vezető szakaszának nyomvonal kiváltását, valamint befogadó képességének a növelését.

- Emlékmalom létrehozása a Jenő vízimalom felújításával. Az épület a tatai malmok bemutatását szolgálná interaktív módon egy olyan park kialakításával, amely a Kristály Fürdő területén kaphatna helyet.
- Kihhasználva a rendkívül gazdag természeti jelenségeket, elkészítjük a vizek jelenléte Tatán program (szökőkutak, vízjátékok, csobogók, stb.) tanulmánytervét.
- Célunk az Árendás patak és más vízfolyások rehabilitációja, visszatájosítása.
- A Kristály, vagy a Fényes fürdő helyén létrehoznánk a Tatai Élő Vizek Múzeumát, amely bemutatná a jelenlévő források működését, és sokszínűségét, valamint ezen múzeum részeként létrehoznánk egy Halászlé Múzeumot, amelyre tervpályázatot, és ötletterveket várunk.
- A malmok vízrendszerének rehabilitációs terveit elkészítenénk, és Malommúzeumot hoznánk létre, ezt követően pedig végrehajtanánk a rehabilitációt.

I/2. Tata zöld táj program

Erdők

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Tatai vadon - önkormányzati kezelésű erdő rehabilitációs és fejlesztési terve (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 27. sora)
- Tatai vadon rehabilitációja és fejlesztése (A táblázat 28. sora)
- Agostyáni Öko-falu integrálása a tatai Zöld táj programba (A táblázat 30. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

A Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága jóváhagyta 2014 márciusában Tata Város Önkormányzatának ideiglenes erdőtervét. A terv – akárcsak egy földhivatali nyilvántartás – helyrajzi-számhoz és speciális erdészeti alapegységhez, az ún. erdőrézshez kötötten állapot- és tervadatokat, adott esetben korlátozásokat és természetvédelmi kezelési szabályokat tartalmaz. Az időszakosan megújításra kerülő terv – a benne foglalt gazdálkodási lehetőségeken és kötelezettségeken keresztül – biztosítja az erdőgazdálkodás szakmaiságát és tartamosságát (fenntarthatóságát), vagyis azt, hogy az erdőterület ne csökkenjen, az erdők állapota ne romoljon, s természeti értékei megőrződjenek.

A Magyar Humánökológus Társaság és magánszemélyek által alapított Természetes Életmód Alapítvány a Tatai-medencét és a Gerecse peremvidékét reprezentáló művelési ágakból, élőhelyekből mintegy 130 ha terület kezelését végzi Agostyánban. Az alapítvány mottója, hogy „a természet jobban tudja”, ezért foglalkozik a természetes életmód, az alternatív házépítés, az okszerű tájhasználat, az integrált és szerves földműves gazdálkodás, a tartamos erdőgazdálkodás kérdéseivel, illetve minden olyan módszerrel, ami a természetes vagy természet közeli állapot megtartására törekszik.

A 2008-as Magyary-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Erdei iskola erdei torna- és tanpálya létesítése a tatai vadonban (A táblázat 29. sora)
- Vadaspark létrehozása tanulmányterv (A táblázat 31. sora)
- Vadaspark létrehozása – megvalósítás és folyamatos fejlesztés (A táblázat 32. sora)

Maga az erdei iskola, erdei torna- és tanpálya létesítése a tatai vadonban, valamint a vadaspark projekt nem valósult meg, ugyanakkor a Fényes-fürdő területén létesített Ökoturisztikai központ, valamint az Építők parkjában a felújításra váró Borostyánház célja, hogy a nagyközönsséggel megismertesse az élővilág sokszínűségét.

Aktuális céljaink:

- **2014-ben erdőgazdálkodó lett önkormányzatunk, ezért szükséges az éves erdőtervben meghatározott beruházások folyamatos végrehajtása, ehhez kapcsolódóan a Tatai Vadon program keretében elkészítjük az önkormányzati kezelésű erdők rehabilitációs és fejlesztési tervét, és megkezdjük annak a végrehajtását.**
- **A Tatai vadon program keretében erdei iskola kerülne kialakításra erdei torna- és tanpálya létesítésével együtt.**
- **Szükséges a Fáklya utcai és a Remeteségi üdülő-terület helyzetének rendezése, az erdő és lakóövezet harmóniájának a megteremtése, amelynek alapját az éves erdőtervek határozzák meg.**
- **Célunk az Agostyáni Öko-falu integrálása a tatai Zöld táj programba.**
- **Az Önkormányzat kiterjedt erdő területein rendkívül színes vadvilág él, így célunk, hogy ezen vadvilágot egy Vadaspark keretében a nagyközönység elé**

tárjuk, amelyre tanulmánytervet készítettünk, majd annak mentén megvalósítjuk azt.

- **A Vértesi Erdő Zrt.-vel együttműködésben felújításra kerül a Borostyán-ház az Építők parkjában, amely az élővilág sokszínűségének a bemutatását hivatott szolgálni.**

Parkok

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Angolkert rehabilitációs terve (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 33. sora)
- Angolkert rehabilitációja, kapcsolódó beruházásokkal (A táblázat 34. sora)
- Szabadtéri színpad rekonstrukciója (A táblázat 35. sora)
- Tatai olimpiai edzőtábor rekonstrukciója és fejlesztése (A táblázat 36. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

A „Tatai Angolpark rehabilitációja” megnevezésű, KDOP-2.1.1/B-2f-2009-0002 kódszámú, 528 millió 617 ezer forint projektösszegű, 81,45%-os támogatású (a támogatás összege: 430 millió 559 ezer forint) pályázati projekt a turizmus fejlesztését szolgálja, az Angolpark szinte teljes területét érinti. Felújítottuk a park útjait, padjait, tájékoztató táblarendszert építettünk ki és megújult a közvilágítás is. Megújult a parkban található szabadtéri színpad. A Kiskastély épületét is felújítottuk, az épületben található freskót restauráltattuk. A park felújításával egy időben a Sport utca és a Baji utca egy szakaszán új útburkolat és közvilágítás készül, továbbá parkolóhelyeket is kialakítunk.

„A tatai Angolkert természeti és kulturális örökségének helyreállítása” megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0043 kódszámú, 248 millió forint projektösszegű, 99%-os támogatású (a támogatás összege: 246 millió forint) pályázat keretében az alábbi beruházások valósulnak meg:

Vízrendezési feladatok:

- a tükör forrástó medrének és partjának, valamint az elvezető ároknak és partjának a kialakítása,
- a műbarlangtól a zsilipig terjedő patakmeder-szakasz megújítása.

Építészeti fejlesztések:

- a nyári konyha műemléki rekonstrukciója,
- a fahíd újjáépítése,
- a műbarlang egy részének felületi tisztítása, felújítása, az értékes növényzet megtartásával.

Tájépítészeti beavatkozások:

- a tóparti és árokperti környezet, műbarlang és nyári konyha rendezése,
- sétány rekonstrukció, a korphű útvonalak helyreállítása,
- fafelvételezés, faápolás, fakivágás.

A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás előkészítés alatt áll. Az eljárás sikeres lefolytatását követően vállalkozási szerződés kötése kerül sor és megkezdődhet a megvalósítás.

Az Északnyugat-magyarországi Általános Olimpiai Központ „Tatai Edzőtábor új multifunkcionális csarnok megépítésére” címen benyújtott pályázatának első ütemében megvalósulna egy multifunkcionális csarnok az edzőtábor területén, a második ütemben pedig megépülne egy sportuszoda, mely állami tulajdonban működne Tatán. A pályázatot az önkormányzati képviselő-testület is támogatta, a pályázat elbírálási szakaszban van.

A 2008-as Magyary-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Esterházy-kastély parkja rehabilitációs terve (A táblázat 37. sora)
- Esterházy-kastély park rehabilitáció (A táblázat 38. sora)
- Lovarda rekonstrukciója (A táblázat 39. sora)
- Tóparti sétány rekonstrukciója (A táblázat 40. sora)
- Kálvária-domb természetvédelmi terület rekonstrukciós terve (A táblázat 41. sora)
- Kálvária-domb rekonstrukciója (A táblázat 42. sora)
- Egységes természetvédelmi múzeum létrehozása (A táblázat 43. sora)

A Kastély téren található lovarda tulajdonosával egyeztetések folynak, hogy milyen módon lenne lehetőség a lovarda helyreállítására.

A Kálvária-domb természetvédelmi terület rekonstrukciós terve projekt még nem valósult meg, ugyanakkor a Kápolna díszkivilágítása 2014-ben kiépült, míg maga a Kápolna felújítása 2015-ben fog megtörténni.

Aktuális céljaink:

- **A parkokban lévő sétányok éjszakai világításának legkorszerűbb és energiatakarékos módon történő megoldása kis helyi energiatermelő berendezésekkel (pl. generátorok, napelemek, megújuló energiák). A Tópart sétány valamint a tóparti kerékpárút közvilágításának kiépítése napcellák beépítésével (LED-es lámpatestek). Cél a szabványos közvilágítás biztosítása a sétány és a kerékpárút mentén Kb. 2 km-es szakaszon 60 db korszerű energiatakarékos lámpatest elhelyezése, napelemes táplálású energiaforrások segítségével**
- **Az Esterházy-kastély a Magyar Állam tulajdonában van. A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központtal egyeztetéseket folytatunk arról, hogy a kastély a jövőben milyen funkciókat kapjon.**
- **Elkészítjük az Esterházy-kastély parkja rehabilitációs tervét, és az alapján elvégezzük a rehabilitációt, amely során ki kell térni a Lovarda rekonstrukciójára.**
- **Elkészítjük a Tópart sétány rekonstrukciójának tervét, és azt végrehajtjuk.**
- **Angolpark rehabilitáció – 3. ütem. A Cseke-tó kotrással történő rehabilitációja a környező angolparki területek növényzetének és építészeti elemeinek megújulásával, a területek új funkciókkal történő bővítésével.**
- **Az Északnyugat-magyarországi Általános Olimpiai Központ „Tatai Edzőtábor új multifunkcionális csarnok megépítésére” címen benyújtott pályázatának első ütemében megvalósulna egy multifunkcionális csarnok az edzőtábor területén, a második ütemben pedig megépülne egy sportuszoda, mely állami tulajdonban működne Tatán.**
- **A Kálvária-domb természetvédelmi terület rekonstrukciós tervét elkészítjük, hogy a megvalósítás útjára léphessünk, összhangban a 2015-ben már megkezdett Kápolna felújítással.**
- **Céljaink között szerepel, hogy egy Egységes természetvédelmi múzeumot kívánunk létrehozni.**

Zöldfelületek

A Magyar-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Kossuth tér zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 44. sora)
- Kodály tér rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (malmok útja is) (A táblázat 46. sora)
- Építők parkja rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 47. sora)
- Lakótelepi parkok rekonstrukciója tervezés (A táblázat 56. sora)
- Lakótelepi parkok rekonstrukciója megvalósítás (A táblázat 57. sora)
- Lakótelepi parkok fenntartásának és üzemeltetésének közösségi megoldása (A táblázat 58. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

A Kossuth tér zöldfelülete a 2015-ben meginduló felújítás során megújul. Automata öntözőberendezés fogja biztosítani a telepített növények időtállóságát, és megfelelő gondozását.

A Kodály tér zöldfelületi rekonstrukcióját 2015-ben megkezdi önkormányzatunk. Elkészült az Ady Endre út zöldfelületi koncepciója, amely meghatározza az egyes közterületi zöldfelületek kialakításának a lehetőségét. Elkészült továbbá a Tópart-sétány Börgyár előtti területének a zöldfelületi rekonstrukciójára vonatkozó terv is, amely külső befektetők bevonásával már a megvalósítás szakaszába lépett.

Az Építők parkja – külső és önkormányzati forrás bevonásával – 2015-ben megújul, a gépkocsival és gyalogosan használt útfelületek új aszfalt és térburkolatot kapnak. A tatai fiatalok kívánságára kialakítunk a park területén egy szabadterei ifjúsági találkozóhelyet is. 2015-ben tervezzük továbbá a Malom-patak tópart menti részének zöldfelületi felújítását.

A nagy, városi közterületi parkok folyamatos fenntartása, állagmegőrzése nagy terhet ró az önkormányzatra. A lakosság, elsősorban a teleszerű többszintes épületekben élők, viszont igénylik, hogy szűkebb környezetükben is találjanak zöldterületet, pihenőhelyet. Ennek kapcsán a társasházak képviselőivel, lakókkal egyeztetve folyamatosan hozunk létre, alakítunk ki ún. lakótelepi parkokat, növényekkel, padokkal. Ezek közül számos park az ott kialakított játszótér fejlesztésével együtt valósul meg. Ilyen a Keszthelyi úton létesült zöldterület, vagy Kertvárosban a Deák Ferenc utcai tömbök előtt a pékség mellett felújított terület, ahol növények ültetésével az út és a terep helyreállításával alakítottunk ki pihenőhelyként használható teret. A továbbiakban is tervezzük az ilyen jellegű parkok zöldterület kialakítását pl. a Bacsó Béla úti lakóterületen, vagy a Május 1 út 53. sz. épület mögötti belső területen.

A 2008-as Magyary-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Országgyűlés tér zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 45. sora)
- Nagykert városrész zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 48. sora)
- Tóváros-Kertváros zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 49. sora)
- Malom-patak, Kertváros északi része rekonstrukciója, tervezés, megvalósítás (A táblázat 50. sora)
- Újhegy Kertváros zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 51. sora)
- Agostyán zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés és megvalósítás (A táblázat 52. sora)

Aktuális céljaink:

- **Az Újhegyen korábban mezőgazdasági, kert és szőlőművelés folyt. A terület több mint harmada az elmúlt fél évszázadban átalakult kertvárosias területté. A szabályozási terv további jelentős területeket szabályoz lakóterületként, melyek jelenleg még zártkertek, egy részükön ténylegesen mezőgazdasági művelés folyik. Az önkormányzat új családi házas lakóövezetet főleg ezen a területen tud létesíteni. Az elmúlt évtizedekben is folyamatosan ebben az irányban terjeszkedett a város. A zártkertes övezet több ember számára nyújt lakhatást. Ugyanakkor a lakossági alapszolgáltatások hiányoznak, vagy nem elégségesek ezen városrészben.**

A fentiek alapján az önkormányzat célja egy alközpont létesítése a városrészben, ahol óvoda, orvosi rendelő, üzletek létesülhetnek, segítve ezzel a városrész fejlődését, megújulását, az ott lakó mintegy 1800 ember életkörülményeinek javítása, a terület felzárkóztatása. Tata város szabályozási terve tartalmaz kijelölt területet az alközpont létrehozására, így a jelenlegi cél a tervezett alközpont elérhetőségének, infrastruktúrájának kialakítása.

- **2015-ben megkezdi önkormányzatunk a Kodály tér zöldfelületi rekonstrukcióját, amelyet folytatni kívánunk, hogy a tér teljes rekonstrukciója megvalósulhasson.**

- **Az Építők parkja rekonstrukciója** keretében – külső és önkormányzati forrás bevonásával – a gépkocsival és gyalogosan használt útfelületek új aszfalt és térburkolatot kapnak. A tatai fiatalok kívánságára kialakítunk a park területén egy szabadtéri ifjúsági találkozóhelyet is.
- A társasházak képviselőivel, lakókkal egyeztetve folyamatosan hozunk létre, alakítunk ki **lakótelepi parkokat**, növényekkel, padokkal. Ezek közül számos park az ott kialakított játszótér fejlesztésével együtt valósul meg. Ilyen a Keszthelyi úton létesült zöldterület, vagy Kertvárosban a Deák Ferenc utcai tömbök előtt a pékség mellett felújított terület, ahol növények ültetésével, az út és a terep helyreállításával alakítottunk ki pihenőhelyként használható teret. Ezt a megújítást a továbbiakban is folytatni fogjuk a lakókörnyezet komfortosabbá tétele érdekében, amely során kidolgozzuk, hogy a **lakótelepi parkok fenntartása és üzemeltetése** milyen módon valósulhat meg közösségi összefogásban.
- **Kiemelt célunk az alábbi központi szerepet élvező zöldfelületek rekonstrukciójának a tervezése, és megvalósítása:**
 - Országgyűlés tér
 - Nagykert városrész
 - Tóváros- Kertváros
 - Malom-patak
 - Újhegy Kertváros
 - Agostyán zöldfelületei

Rekreációs és sportterületek

A Magyary-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- Rekreációs és sportterületek fejlesztési koncepció (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 53. sora)
- Rekreációs és sportterületek folyamatos hálózatszerű fejlesztése (A táblázat 54. sora)
- Rekreációs és sportterületek egységes működési modelljének kidolgozása (A táblázat 55. sora)
- Az üdülőkörzetek közterületeinek zöldfelületi rekonstrukciója, tervezés (A táblázat 59. sora)
- Üdülőkörzetek közterületeinek zöldfelületi rekonstrukciója, megvalósítás (A táblázat 60. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

Az önkormányzati képviselő-testület a Jávorka Sándor Mezőgazdasági Szakképző Iskola mögött elhelyezkedő (1242 és 1243 helyrajzi számú) önkormányzati tulajdonú ingatlanokat rekreációs és sport célra kívánja hasznosítani. Ennek keretében a Magyar Labdarúgó Szövetséggel közösen egy labdarúgó pályát alakítunk ki az 1243 helyrajzi számú ingatlanon. Igényként fogalmazódott meg egy műfüves edzőpálya kialakítása is a 2014. október 21-én átadott élő füves pálya mellett.

Az önkormányzati képviselő-testület 2014 áprilisában döntött arról, hogy támogatja, hogy a Tatai Sportegyesület pályázatot nyújtson be a Magyar Kosárlabda Szövetséghez egy kosárlabda edzőcsarnok kialakításának tervével az 1242 helyrajzi számú ingatlanon. A pályázat sikeresnek bizonyult és támogatásban részesült, a kivitelezés 2015-ben kezdődik meg.

A képviselő-testület ezen felül támogatta a Tatai Atlétikai Club labdarúgópálya építését is a Jávorka Sándor Mezőgazdasági Szakközépiskola területén. Ezt a pályát 2015-ben fogják átadni.

A Tatai Atlétikai Club 2013-ban pályázatot nyújtott be a Magyar Kézilabda Szövetség TAO bizottságához egy sportcsarnok kialakítására vonatkozóan, amely pályázat sikeres bizonyult. A sportcsarnok két ütemben valósul meg a Kőkúti Általános Iskola és a Május 1. út közötti 17/4 helyrajzi számú ingatlanon. Az első ütem keretében megépül a csarnok a hozzá tartozó kiszolgáló részekkel (öltözők, büfé), melynek összterülete 2133,59 m² lesz. A

II. ütemben a csarnokhoz kapcsolódóan megépülnek a további öltözők, egy színpad, a II. szinten edzőterem, iroda, továbbá egy összekötő folyosó az általános iskola csarnoka és a sportszarnok között. Az I. ütem beruházási költsége 650 millió forint, melyből az egyesület – a Magyar Kézilabda Szövetség 2013. december 20-án kelt határozata alapján – TAO-s támogatásként összesen 450,8 millió forintot nyert el. Az I. ütemhez biztosítandó önrész összege 199 millió forint, melyet Tata Város Önkormányzata biztosít a klub részére. A kivitelezés megkezdődött, jelenleg a II. ütemre vonatkozó pályázat áll elbírálás alatt.

A nagy, városi közterületi parkok folyamatos fenntartása, állagmegőrzése nagy terhet ró az önkormányzatra. A lakosság, elsősorban a telepszerű többszintes épületekben élők, viszont igénylik, hogy szűkebb környezetükben is találjanak zöldterületet, pihenőhelyet. Ennek kapcsán a társasházak képviselőivel, lakókkal egyeztetve folyamatosan hozunk létre, alakítunk ki ún. lakótelepi parkokat, növényekkel, padokkal, amelyek közül számos park az ott kialakított játszótér fejlesztésével együtt valósul meg. Ilyen a Keszthelyi úton létesült zöldterület, vagy Kertvárosban a Deák Ferenc utcai tömbök előtt a pékség mellett felújított terület, ahol növények ültetésével, az út és a terep helyreállításával lett pihenőhelyként használható tér kialakítva. A továbbiakban is tervezzük az ilyen jellegű parkok zöldterület kialakítását pl. a Bacsó Béla úti lakóterületen, vagy a Május 1 út 53. sz. épület mögötti belső területen.

Önkormányzat 2014-ben megkapta a következő 10 éves időszakra szóló erdőtervét, ezért már 2014-ben megkezdődtek azok a beavatkozások, amelyeket 2015-ben folytatni kell. (Beavatkozások alatt a száradék fák eltávolítását, erdőrészek kitermelését, valamint új facsemeték telepítését értjük.) Az erdőrészek kitermelése mindenképp szükséges feladat. Több helyen le kell cserélni pl. az ingatlanok közelében az évek során már veszélyessé vált fenyveseket. Első ütemben a Tulipán utca melletti erdőrészek cseréjét kezdtük meg. A korábbi fekete fenyves helyére őshonos lombhullató fákat ültetünk, amelyekkel kevesebb probléma van. Ezeket a beavatkozásokat az erdőtervben az Erdészeti Hatóság is előírja nekünk. A 2015. évi termelésekből a faértékesítések miatt az önkormányzatnak már bevétele is keletkezik.

A 2008-as Magyar-tervben szereplő alábbi programok nem valósultak meg:

- Tatai szőlők, zártkertek, városszéli kertek közterületeinek zöldfelületi fejlesztése, tervezés (a táblázat 61. sora)
- Előbbi megvalósítása, folyamatos fejlesztés (A táblázat 62. sora)

Komplex projekt ezen a téren nem valósult meg, ugyanakkor az út- és járda felújítási program, valamint a költségvetés minden évben tartalmazza az adott területek útburkolatainak, és zöldfelületeinek folyamatos rendezésére és felújítására elkülönített összeget, amelynek felhasználása rendszeresen megtörténik.

Aktuális céljaink:

- **Az Újhegyi városrész fejlesztése.** Tata Újhegyi részén korábban mezőgazdasági-, kert-, és szőlőművelés folyt. A terület több, mint harmada az elmúlt fél évszázadban kertvárosiassá alakult át. Az Újhegyre vonatkozó szabályozási terv további jelentős területeket nevez meg lakóterületként. Ezek jelenleg még zártkertek, egy részükön ténylegesen mezőgazdasági művelés folyik. Az önkormányzat új családi házas lakóövezetet főleg ezen a területen tud létesíteni. Az elmúlt évtizedekben is folyamatosan ebben az irányban terjeszkedett a város. Ugyanakkor a lakossági alapszolgáltatások hiányoznak, vagy nem elégségesek ebben a városrészben. A fentiek alapján az önkormányzat célja egy alközpont létesítése az Újhegyen, ahol óvoda, orvosi rendelő, üzletek létesülhetnek, segítve ezzel a városrész fejlődését, megújulását. Tata város szabályozási terve is tartalmaz kijelölt területet az alközpont létrehozására.
- **Rekreációs és sportterületek fejlesztési koncepció kidolgozása,** amely alapján komplex módon lehet kezelni **a folyamatosan megvalósítandó, hálózatszerű fejlesztéseket.** A megvalósult létesítmények esetében pedig szükséges kidolgozni egy **egységes működési modellt,** amely biztosítja a rentábilis üzemeltetést.
- Tata Város Önkormányzatának a tulajdonát képezik a tatai 1242 és 1243 hrsz.-ú **ingatlanok, melyek a Jávorka Sándor Mezőgazdasági Szakközépiskola mögött**

helyezkednek el. A jövőben ezeket rekreációs és sport célra hasznosítjuk. A Magyar Labdarúgó Szövetséggel közösen már kialakítottunk egy labdarúgó pályát. Igényként fogalmazódott meg, hogy e pálya mellé még egy edzőpályát is szükséges lenne kialakítani. A Tatai Sport Egyesület a területen egy kosárlabda csarnokot épít, továbbá egy kisebb, élő füves pálya is létesül a Tatai Atlétikai Club beruházásában. A terület további sportcélú bővítésre is kiválóan alkalmas: egy kerékpáros és gördeszkás, görkorcsolyás élményparkot is szeretnénk létesíteni a tervezett műfüves edzőpálya mellé.

- A Kőkúti Általános Iskola területén egy multifunkcionális sportpálya kialakítása, amely labdás- és görkorcsolyapályaként, télen pedig korcsolyapályaként üzemel. Ezzel az innovatív beruházással egy új sportcsarnok építése váltható ki, amely nemcsak beruházási, hanem üzemeltetési szempontból is kedvezőbb feltételeket teremt az önkormányzat számára. A keletkező kondenz hővel az iskolai uszoda vize melegíthető.
- Az Öreg-tó körüli sétányon lehetőség teremtése az egészséges életmód és a testmozgás gyakorlására az erdei tornapálya rekonstrukciójával, egyesített gyalog- és kerékpárút létesítésével, állomások kialakításával, kültéri fitness eszközök elhelyezésével, fából készült padok, hulladékgyűjtők, esőbeállók és kerékpár tárlók elhelyezésével, tájékoztató táblákkal.
- Az üdülőkörzetek közterületeinek zöldfelületi rekonstrukciójának tervezését, majd az ez alapján történő rekonstrukcióját kívánjuk elvégezni.
- Tatai szőlők, zártkertek, városszéli kertek közterületeinek zöldfelületi fejlesztése, tervezése, és annak megvalósítása.

Táj rehabilitáció, éghajlatváltozás

A Magyar-tervben 2008-ban kitűzött célok:

- A Tatát körülvevő mezőgazdasági táj ökológikus, természetvédelmi jellegű művelése – komplex tájrehabilitáció (A programokat és alprogramokat összefoglaló táblázat 63. sora)
- Üde láprétek rehabilitációja, tervezés és megvalósítás (A táblázat 64. sora)
- Halastavi gazdálkodás beillesztése a tájba (A táblázat 65. sora)
- Felkészülés a globális éghajlatváltozás hatásaira, tanulmány és cselekvési terv (A táblázat 66. sora)

A 2008-ban kitűzött célok megvalósulása:

A Réti-halastavak 8-as tavának rekonstrukciója révén a ma szárazon álló nádas új életre kelhet, az elgyékényesedés visszafordítható lesz és a 36 hektáros tóegység területén egy kb. 20 hektáros vízfelület jön létre. A projekt célja a kivitelezés előkészítése volt, a tervdokumentáció elkészítése, az engedélyek beszerzése. A projekt eredményeként egy részletes megvalósíthatósági tanulmány, jogerős vízjogi létesítési terv, valamint a második forduló pályázati dokumentáció készült el.

Ezt a projektet követi „A tatai Réti 8-as számú tó vízi élőhelyé történő rehabilitációja” megnevezésű, KEOP – 3.1.2/2F/09-11-2013-0014 kódszámú, 275 millió forint összegű, 100 %-os támogatású – pályázat. A második forduló pályázat a tatai Réti 8-as számú tó kialakításának, meder rekonstrukciójának megvalósításra vonatkozik. A (088/6 helyrajzi számú) 32,17 hektáros Réti 8-as tó felületének 63%-át, azaz közel 20 hektárnyi területet kotortatunk ki 0,3-0,8 m mélységig (száraz kotrás). A kikotort iszap mennyisége 100 ezer m³. A kikotort száraz iszap helyben, a tó meder szélein helyeznénk el, erősítve a gáttesteket és elősegítve széles nádas szegélyek megtelepedését. Az iszapmennyiség egy részéből 2 db fészkelő szigetet alakítanánk ki. A projekt kivitelezése 2015. őszére befejeződhet.

Hasonlóan fontos, turisztikai célú fejlesztés volt „Az Öreg-tavi Ökoturisztikai Központ kialakítása a csatlakozó kerékpárutak felújításával Tatán és tematikus aktív turisztikai fejlesztések a kistérségben” megnevezésű, KDOP – 2.1.1/B-09-2010-0002 kódszámú, 420 millió 120 ezer forint projektösszegű, 75%-os támogatású pályázat. 2013 novemberében kezdődött el az Öreg-tó partján álló, kajakház néven ismert épület átépítése oly módon, hogy három szinten, három funkció kialakítására került sor. Az épületben továbbra is működik a kajakosok „főhadiszállása”, de helyet kapott benne egy a kerékpáros, bakancsos és gyalogos turistákat kiszolgáló rész is. A tatai fesztiválok kiszolgáló központja is lesz az épület a jövőben, és ami országos szinten egyedülálló: az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a fogyatékos és kerekesek számára is nyújtunk sport és turisztikai szolgáltatásokat. A projekt során a csatlakozó kerékpárutakat is felújítjuk, ami magába foglalja a Kajakház és a Fáklya utca közötti kerékpárutat, valamint az Albatrosz étterem és a Malom utca közötti szakasz átépítését és burkolat cseréjét. Emellett tematikus turisztikai fejlesztéseket is végrehajtottunk és 4 db pihenőt alakítottunk ki.

2010-ben elkészült Tata Város Klímastratégiája. A stratégiában megfogalmazott azonnali vállalások és szükségszerű lépések önkormányzatunk részéről a következők:

- Klímaalap létrehozása évi 4 millió forintos kerettel a város költségvetésében
- Évi 1%-os csökkentés vállalása a teljes város és az önkormányzati fenntartású intézmények szén-dioxid kibocsátási szintjéhez képest
- Klímareferens alkalmazása a Tatai Polgármesteri Hivatalban
- Tatai klímakör felállítása, amely a helyi klímaprogramok kezdeményezője, szervezője
- Csatlakozás a Klímabarát Települések Szövetségéhez (ez már megvalósult)

Aktuális céljaink:

- **A Tatát körülvevő mezőgazdasági táj ökológikus, természetvédelmi jellegű művelése – komplex tájrehabilitáció megvalósítása.**
- **Üde láprétek rehabilitációjának tervezése és megvalósítás.**
- **Halastavi gazdálkodás beillesztése a tájba.**
- **Felkészülés a globális éghajlatváltozás hatásaira, ennek keretében tanulmány és cselekvési terv készítése. A végrehajtás érdekében célunk klímareferens alkalmazása a Tatai Közös Önkormányzati Hivatalban, valamint felállítanánk a Tatai klímakört, amely a helyi programok kezdeményezője és szervezője lenne.**
- **Napelemek, napkollektorok elhelyezésének támogatása.** A megújuló energia felhasználás növelésének érdekében önkormányzatunk az intézményein napkollektorok telepítését kívánja megvalósítani. A napkollektorok elhelyezésével az intézmények hálózaton keresztüli energia felhasználásának költsége (elektromos áram, meleg víz, fűtés) csökkenthető lenne.
- **A csapadékvíz elvezetési gondok megoldása Tatán.** A belterületi és belvív elvezetések, valamint a csapadékcatornázás területén jelentkező működési zavarok megszüntetésének javasolható módja az eddigi vízrendezési módszerek idejétmúlt eljárási hibáinak kiküszöbölése – a mindinkább mutatkozó éghajlatváltozás várható kedvezőtlen hatásainak mérséklése mellett. A projekt 4 ütemben érint 4 helyszínt. Ezek a következők: 1. az Újhegyi úti vízfolyás rekonstrukciója, 2. a József Attila utca csapadékvíz elvezetése, 3. a Fáklya utca csapadékvíz elvezetése, 4. az Építők parkja csapadékvíz elvezetése.
- **A következő években az alábbi szabályozásokat kell felülvizsgálni – a környezetvédelmi és városjóléti szempontok szem előtt tartásával:**
 - **A zöldhulladék szállításának rendeleti szintű szabályozása.**
 - **A közterületi hulladéklerakás rendeleti szabályozása.**
 - **A közterületi szelektív gyűjtőszigetek körüli területek hulladékszennyezettségének megszüntetése, és a bírságotlasi metodika kidolgozása.**
 - **Zajrendelet alkotása.**

- **Közterületen megvalósított, nagyszabású, zajhatással járó rendezvények zajsztintjének szabályozása.**

A fenti jogszabályi kezdeményezések jelentős kihatással lehetnek a városlakó életére, így az általuk szabályozott kérdésekben mindenképpen szükséges egy átfogó koncepció megalkotása.